

NŐK LAPJA
1958 NOV 20

Petrik Rezsóné négygyermekes szentendrei anya szavaz

Székely Mihály szandaszőlősi nyugdíjas tsz-tag átveszi a szavazólapokat

Farkas Mária, Berzsényi Gyöngyvér és Nyéri Judit a vendéglátóipari technikum diákotthonának lakói — először szavaztak

Választási vasárnap

Öt fiatalember a járda szélén, olyan húsz évesek. Állnak, nézegetnek. A házból kijön egy hatodik ember, ez már egészen másféle.

— De ráérnek álldogálni. Talán mennének szavazni? Vagy külön meghívó kell? Hozzak?

— Mink már leszavaztunk, művezető elvtárs.

— Mind az egész?

— Mind.

Reggel kilenc volt akkor, nemcsak lógott az eső lába, hanem kétpercenként le is ért a földre. A szomszédos tanműhely ajtaján piros tábla, nemcsak úgy akárhogy odakelve. Szépen megírták, papundklire, kivágták nyílformájúra, alátettek egy hasonlóképpen nyílformájú deszkadarabot, feltettek belőle hármat is, el lehetett igazodni könnyen. Meg is történt már minden rendesen, hát nem ide állít egy szigorú nézésű, nehéz ember, arca pórusaiban kimos-hatatlan vasporral, hogy »De ráérnek álldogálni.«

— Nem hiszi? Itt volt kilenc-kor az egész, mindenestül.

— Világrekord — mondja a nehéz ember, és a zsebébe nyúl, közben számol — akkor ötször egy az öt, ötször harminc, az egyötven. Na, ne garaszkodjunk. Itt egy tizes. Sörre.

— Sörre — rökönödik meg az ifjúság. — Választáskor nincs sör.

— Piros sörre, kis csattos üvegben. Úgy hívják, Bambi. Áldomásnak.

— Van minékünk pénzünk — előkelősködik az egyik ifjú, de már az üres kapunak beszél.

Már bement a vasporos arcú ember, nem néz vissza.

A villamoson megint összeakadunk az ifjakkal. Könyökölnék a rácson, nézegetnek kifele. Rajtuk is van mit nézni, micso-da nyakkendők, kalapok. Csupa gróf.

*

De ki van nyalakodva az egész város, nem olyan átlagvasárnapra módra. A kalauz is nyakkendőt kötött, pedig más-kor jó neki a nyakig gombolt zubbony. Mellette szolgálatba menő társa. Ennek az embernek panasa van. El is mondja jó hangosan. Kolléga a kollégának:

— Ide hallgasson, ilyet még nem hallott. Van nekem otthon negyven liter borom. Azt mondom szombaton: majd lesz itten szesztilalom! Keresem a pincekulcsot, a feleségem azt mondja, csak úgy a vállán keresztül: »Ne keresd, nálam van.« — »Ide vele — mondom —, hozok fel egy üveggel.« — »Majd hétfőn — mondja erre őnagysága. — Ma szesztilalom van.« — Mondom erre: »Az otthonra nem érvényes.« — Tudja, mit mondtott? Azt, hogy ő jobban tudja, mi érvényes. Törvény az törvény. Mit szól ehhez?

— Hm — kockáztatja meg a kolléga.

— Mára reggel ugyanaz a história. »Azért széjjel ne repedj — mondja őnagysága —, itt a reggeli. Választási reggeli.« Leteszi a fazekat. Ez mi lehet, gondolom, biztos korpaleves, ahogy velem itten bálnak. Tudja, mi volt? Nem fogja elhinni.

Töltöttkáposzta. Reggelire. Bevágtam két olyan töltelék, mini a...

— Baross tér.

Nem derül ki, mekkora is volt a töltelék. Most kinéz az ablakon a panaszos fél:

— Odanézzem, hogy kizöldült az a taknyos fű. Még pár napja itt csak sár volt.

— Szavazott már?

— Azt hiszi, kaptam addig reggelit? »Majd ha megjöttél« — azt mondta.

— Nézd azt a házat, már alig van híja — mondja valaki a Szövetség utcánál.

*

Rákóczi út. Az árkádok, a lámpák, az Emke-ház.

— Hát csinások leszünk — feszíti ki magát egy ember. Mindenki tudja már, hogy az Egressy úttól jött városnézésre, negyvennégyessel.

— Égni már látta a neonlámpákat?

— Még csak hallottam.

— Hát majd akkor beszéljen, ha azt látta. Ha meg nem némul. Olyanok, érti?

— Meg lesz nézve.

*

Mindenki jött, ment ezen a napon, firtató tekintettel, mint egy-egy szemlélő tábornok, vagy újdonsült tőkepénzes. Látni akarták, a csapatukat vagy a birtokukat, rend van-e, épül-e. Budaiak jöttek Pestre, pestiek Budára, megvan-e minden, helyén van-e minden. Egy Csányi utcai emberről biztosan tudom,

hogy ellenőrző körúton volt a Várban, egy főkönyvelő barátom pedig direkt azért jött le a Fény utcából a hatossal, hogy megtekintse, hogy áll a Royal Szálló-da. Nem szavaztak ezek csak úgy vaktában — gondoltam, mikor a sok vizslató nézést, össze-vont szemöldököt láttam. Amikor azután a főkönyvelő jó húsz méterről rám ordított (mert a hangos főkönyvelők közé tartozik), hogy menjek vele kávé inni, ki is mondta a nagy gondolatomat:

— Vaktában? — meredt rám, és fenyegetően előrecsúszott a széken a kilencvenöt kilójával. — Hát akkor ide hallgass. En nyolcéves koromban mentem először iskolába. Akkor már tudtam írni, olvasni, kártyázni és inni. Tízéves koromtól minden nyáron kendert téptem. Tandijra. Nézd a kezemet. So-hase fog eltűnni róla. Azután nyolc éven át minden nap száz-húsz kilométert utaztam az iskolába. Apátiból Egerszegre. Hatvan oda, hatvan vissza. Reggel négytől este tízig. Tíz után tanultam. Azután katona voltam hét évig. Most főkönyvelő vagyok, van gyerekem, lakásom, fényképezőgépem, zongorám. Horgászom, nyaralok, rádiózom, hízom. Vaktában szavaztam én?

Azt mondtam, hogy nem vaktában szavaznak az emberek — védtem a bőrömet. Elmondtam neki a művezetőt, az újdonsült szavazókkal, a két kalauzt, és az embert az Egressy útról.

— Akkor rendben van. Nem iszunk még egy kávé?

Tarján Imre